

אפיף ושות' אפיק

אפיף ושות', עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 40, 07 ינואר, 2010

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיף ושות', עורכי דין ונוטריון
דניאל פריש 3 תל אביב, קומה 25, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

1. מאמר בנושא: פשיטת רגל של רשות מקומית

מאמר זה, אשר פורסם לאחרונה ועוסק בנושא הליכי הבראה של רשויות מקומיות לתובענות יצוגיות פורסם במגזין "מכרזים" ובאתר האינטרנט של יפעת מכרזים, בו ניתן לראות גם מאמרים אחרים של משרדנו:

<http://www.iprojects.co.il/Tenders/new/expert.asp?Expertid=12>

תחום ההבראה של רשויות מקומיות משלב בתוכו שני תחומי התמחות עיקריים של משרדנו, תחום הפירוקים והכינוסים והתחום המוניציפאלי. מאמר זה פורסם על ידי עו"ד דורון אפיק, שותף בכיר במשרד אפיק ושות', חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ובתחום הפירוקים והכינוסים.

2. תיקון לחוק העמותות המאפשר מיזוג של עמותות וחברות לתועלת הציבור

תיקון מספר 12 לחוק העמותות, התש"ם-1980, אשר פורסם ביום 31 דצמבר, 2009, קובע כי עמותה רשאית להתמזג רק עם עמותה אחרת או עם חברה לתועלת הציבור, ובלבד שניתן למיזוג אישור בית המשפט המחוזי. על המיזוג יחולו, בנוסף להוראות חוק העמותות, כל הוראות חוק החברות שעניינן מיזוג, בשינויים המחויבים. שיקולי בית המשפט באישור המיזוג יכללו בין השאר שקילת מטרות התאגידים המתמזגים, מידת הקשר ביניהם ועמידתם בהוראות הדין ובית המשפט יאשר המיזוג רק לאחר ששוכנע כי בנסיבות העניין "צודק ונכון לעשות כן".

תיקון חשוב זה מאפשר כיום לעמותות להתמזג ולהפוך לעמותה אחת, כפי שניתן למזג פעילות של חברות – אפשרות אשר לא הייתה קיימת עד עתה.

3. החלטות שיפוטיות מהתקופה האחרונה

א. שיטת DCF היא השיטה הראויה להערכת שוויין של מניות במסגרת סעד הערכה לפי ס' 338 לחוק החברות [ע"א 10406/06 דן עצמון נ' בנק הפועלים בע"מ ואח', 28.12.2009]

על פי חוק החברות, ברכישה של מעל 95% ממניות חברה נדרש הרוכש להציע הצעת רכש לרכישת מלוא יתרת המניות. בנק הפועלים פרסם הצעת רכש מלאה לרכישת מניות בנק משכן הואיל ובנק הפועלים העלה את אחזקותיו לכדי 98.18% מהמניות. המערער עתר לסעד של הערכה בטענה כי התמורה ששילם הבנק הייתה פחותה משוויין ההוגן של המניות. החוק אינו מגדיר מהו שווי הוגן. בית המשפט העליון קיבל את טענת המערער לפיה בהצעת רכש לפי חוק החברות שוויין ההוגן של מניות ייבחן על פי השווי הפנימי של החברה כעסק חי וזאת בהתאם לשיטת DCF להערכת חברות, המקובלת על קהיליית המימון ואשר על פיה מעריכים את שווי החברה על פי רווחיה (הכנסות, תזרימי מזומנים או דיבידנדים) כפי שהם צפויים בעתיד, מהוונים לערכם הנוכחי והכל נכון למועד הצעת הרכש. עם זאת, בית המשפט ציין כי יתכנו ויהיו לכלל זה חריגים.

נציין, כי תחום דיני החברות בכלל, ונושא סכסוכים בין בעלי מניות ומאבקי שליטה בפרט, הם מתחומי ההתמחות המרכזיים של מחלקת הליטיגציה המסחרית של משרדנו.

ב. הטלת אחריות נזיקית על בעלת חניון ועל מנהלת החניון בגין גניבת רכב מתוך החניון [רע"א 7875/06 אמירה זלץ נ' הכשרת היישוב חברה לביטוח בע"מ, 29.11.2009]

ביום 5.9.2000, נכנסה גב' הוניגמן לחניון הסמוך לבית החולים בחיפה. משרתה כי מקומות החנייה תפוסים, הציע לה הסדרן כי תעמיד רכבה בחנייה כפולה, תשאיר בידו את מפתחות הרכב וכשיתפנה מקום חניה, יעביר הסדרן את רכבה למקום מסודר, וכך עשתה. כאשר הרכב נגנב (יחד עם המפתחות), הגישה חברת הביטוח תביעה כנגד הסדרן, כנגד בעלת החניון וכנגד מנהלת החברה המנהלת את החניון. בית המשפט העליון קבע כי על המנהלת מוטלת אחריות נזיקית בשל חובת הזהירות אשר מוטלת עליה בעיקר בשל העובדה כי המנהלת, היא שיזמה את עניין החניית הכפולות אשר יצר פרצות אשר לא טופלו על ידה כראוי. בעלת החניון חויבה גם היא בפיצוי התובעת הואיל ושמרה לעצמה את זכויות הפיקוח על פעולות החניון, אישור פעולות החברה המנהלת את החניון וקביעת הנחיות ונהלים בניהול החניון. בית המשפט קבע כי בעלת החניון כשלה ולא וידאה כי תפעולו וניהולו של החניון נעשה כראוי ועל פי הסטנדרטים הנדרשים.

ג. בית המשפט העליון ביטל חוק עזר עירוני אשר במסגרתו גבתה העירייה כספים בגין שירותי ביטחון עירוניים [בגץ 7186/06 יוליה מלינובסקי נ' עיריית חולון, 29.12.2009]

בית המשפט העליון דן לאחרונה בעתירה אשר עניינה ביטול חוק עזר עירוני בתחום שירותי השמירה והביטחון, אשר מכוחו גבתה העירייה אגרה למימון פעילותם של סיירים חמושים למען הגברת הביטחון ברחובות העיר. בשאלת סמכותה של העירייה להפעיל סיירת שייעודה ביטחוני בחר בית המשפט להימנע מהכרעה מפורשת בשאלת הסמכות על אף שקבע כי כף המאזניים מתנדנדת ונוטה לכיוון היעדר סמכות. בשאלת אמצעי המימון הראוי למתן שירותי ביטחון עירוניים קבע בית המשפט כי היטל מיוחד הוא אמצעי ראוי למימון השירות, שכן לכך יתרונות בולטים ובכלל זה ישנה אפשרות לעקוב אחר הכספים שנגבו ולהבטיח שנעשה בהם שימוש לצרכים אשר לשמם הם נגבו. לבסוף, בשאלת הליך אישורו של חוק העזר הספציפי קבע בית המשפט כי החלטות משרד הפנים בעניין אינן סבירות, הן במישור קביעת המדיניות והן באישור חוק העזר. בית המשפט קבע כי חוק העזר בטל, וזאת בגדרי בטלות יחסית, קרי העירייה לא תורשה עוד לגבות כספים מהתושבים מכוח חוק העזר נשוא העתירה ואולם לא תידרש להשיב את הכספים שנגבו עד עתה.

ד. אין די בהיות מכתב לשון הרע אלא שיש להוכיח פרסום [תא (חד') 4530-06 דן עופר נ' עזבון ד"ר מאיר פלד, 21.12.2009]

עובד ציבור טען, כי מכתב המשמיץ אותו נשלח ובו נטען, בין היתר, כי הוא מתנהל באופן מושחת ולפיכך אינו ראוי למשרה הציבורית בה הוא מחזיק. בית המשפט קיבל את טענת התובע כי ההתבטאויות במכתב מהוות לשון הרע. עם זאת, קבע בית המשפט, כי מאחר ולא הוכח כי המכתב הובא לידיעתו של אדם אחר, זולת התובע, אין מדובר בפרסום כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע ועל כן דחה את התביעה. על מנת שתתקבל תביעה בגין לשון הרע, יש לענות על כל התנאים המצוינים בחוק, לרבות הוכחת פרסום דבר לשון הרע לפחות לאדם אחד נוסף לתובע.

חושב להדגיש, כי תביעות לשון הרע, אחד התחומים בהם עוסק משרדנו, הן תביעות מורכבות ממה שנחזה. כך, רצוי להיוועץ, טרם הגשת תביעה, במומחה בתחום כדי לוודא כי התביעה נבנית ומנהלת כראוי.

בברכת סוף שבוע נעים.

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות' מופצת אחת לשבועיים לקהל של קרוב ל-1,500 איש וכוללת פרסומים מקצועיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. על מנת להצטרף לרשימת התפוצה יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר מייל זה לכל אדם ובלבד שלא נעשה בו כל שינוי. אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

על פשיטת רגל של רשות מקומית

אחד התחומים המרכזיים בהם מטפלת המחלקה המנהלית של משרדנו הוא התחום המוניציפאלי – בין בליווי שוטף של רשויות מקומיות ובין בייצוג גופים כנגדן. תחום התמחות עיקרי נוסף של משרדנו הינו דיני תאגידיים, לרבות תחום הפירוקים והכינוסים.

פסק דין אשר ניתן לאחרונה בבית המשפט המחוזי בנצרת מספק לנו הצצה לסוגיה מרתקת המשלב שני תחומי התמחות אלה של משרדנו – סוגיית הליכי הבראה לרשות מקומית – סוגיה המעוגנת כיום בסעיף 39 לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] כפי שהוסף בשנת 2000 (הוראה דומה הוספה גם לפקודת העיריות [פקודת העיריות]). סעיף זה נועד לאפשר לרשות מקומית במצוקה הגנה לתקופה מוגבלת מפני הליכי גבייה וביצוע נגדה, לרבות הגנה על הכספים המועברים לה על ידי המדינה, כדי לאפשר לרשות לספק שירותים בסיסיים לתושבים ותוך כדי כך להשתקם ולהבריא. מאז חקיקתו של סעיף 39 לפקודה נקבע הסדר שלם כולל להבראת רשויות מקומיות, הסדר הדורש הכנת תכנית הבראה אשר תאושר על ידי שר הפנים, מינוי של חשב מלווה מטעם משרד הפנים ופעולות של הרשות לקידום תכנית כאמור.

הרקע לבקשה של המועצה המקומית משהד, היה חובות לנושים שונים העולים על סך של 70 מיליון ש"ח, עת שתקציבה השנתי השוטף עומד על סך של כ-20 מיליון ש"ח. כנגד המועצה נפתחו עשרות תיקי הוצאה לפועל ואלה אוחדו לתיק אחד בו הוסכם על הסדר תשלומים של כ-800 אלף ש"ח לחודש. עם זאת, המועצה הפרה הסדר זה ועל כן "פוזר" תיק האיחוד ועשרות עיקולים הוטלו על חשבונות המועצה, מה שגרם למשרד הפנים לחדול מלהזרים כספים למועצה וזו נכנסה לחוסר תפקוד מוחלט.

סעיף 39 לפקודה קובע, כי לבקשת נושה של מועצה מקומית או לבקשת שר הפנים, באישור שר המשפטים, רשאי בית המשפט לקבוע כי הוראות סעיף 233 לפקודת החברות (כיום סעיף 350 לחוק החברות, תשנ"ט-1999) – הסעיף העוסק בהקפאת הליכים, פשרה והסדר עם נושים, יחולו בשינויים המחויבים, על המועצה המקומית. המועצה פנתה אל שר הפנים ואל שר המשפטים וביקשה מהם לעשות שימוש בסמכות הנתונה להם מכוח סעיף 39 לפקודת המועצות המקומיות, אך שני השרים לא השיבו ועל כן פנתה המועצה לבית המשפט עוד בטרם נתקבלה עמדת משרד הפנים ומשרד המשפטים, ובקשה כי בית המשפט ימנה נאמן אשר יגבש הסדר נושים לאחר שיבחן את כל חובותיה - חלקם, לדעתה, "מנופחים" או חסרי בסיס בשל אי התגוננותה, בשל מצבה הכלכלי, מפני תביעות כנגדה.

בית המשפט דחה את הבקשה, הואיל והמועצה לא עמדה בדרישות החוק, לרבות הדרישה כי לא המועצה אלא שר הפנים או נושה יבקשו את ההסדר. בית המשפט הסביר, כי הרשות המקומית היא זרוע של השלטון ועל כן אין לה הסמכות לבקש הקפאת הליכים אלא רק לשר הפנים בהסכמת שר המשפטים כנציגי השלטון וזאת כדי ששיקולים כלכליים גרידא לא יחליפו את השיקולים הציבוריים, באשר רשות מקומית אינה גוף למטרת רווח כחברה אלא גוף הניזונה מכספי ציבור לשם מתן שירותים.

חשוב לציין, כי כל הליך הסדר ההבראה של רשות מקומית (כהסדר של חברה) הינו הליך מורכב אשר חשוב כי יהיה מלווה מתחילתו בליווי משפטי מתאים על ידי משרד המתמחה הן בתחום המוניציפאלי והן בתחום התאגידיים, הפירוקים והכינוסים.

***מאת: עו"ד דורון אפיק**

* הכותב הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן, הינו חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימו ובתחום הפירוקים והכינוסים. כמו כן, הכותב בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות). אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום החברות וסכסוכים בין בעלי מניות בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.
* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לטל' 03-5635061. השרות ניתן ללא תשלום ללקוחות יפעת מכרזים בלבד.

גליון מס' 4072
24/12/2009

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

מהעולם

תוצאות מכרזים

עורכת: אילת אלונני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.